

Világ proletárjai, egyesüljete!

NÓGRÁD

AZ MSZMP NÓGRÁD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XXXV. ÉVF., 219. SZÁM

ÁRA: 1,20 FORINT

1979. SZEPTEMBER 19., SZERDA

ÜNNEPI ÜLÉS

a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködési megállapodás aláírásának 30. évfordulója alkalmából

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának rendezésében kedd este, a Parlament kongresszusj termében ünnepi ülést tartottak a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködési megállapodás aláírásának 30. évfordulója alkalmából.

A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után Marjai József nyitotta meg az ünnepi ülést. Ezután Pál Lénárd mondott ünnepi beszédet.

Az OMFB elnöke bevezetőül szólt a 30 évvel ezelőtti aláírt magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködési megállapodás történelmi jelentőségéről, egyebek között arról, hogy a szoros baráti kapcsolatok hatékony eszközt jelentettek annak idején a lerombolt magyar gazdaság helyreállításában csakúgy, mint később hazánk gyors ütemű fejlődésében, a hazai tudományos-kutató bázis megteremtésében, ma pedig a tudomány közös tervszerű fejlesztésében, eredményeinek hasznosításában.

Napjainkig több mint száz nagy létesítmény épült fel hazánkban a Szovjetunió műszaki-gazdasági közreműködésével, fontos feladatokat látnak és látnak el azok a szakembereink — szám szerint körülbelül ötezen —, akik a Szovjetunió egyetemén, főiskoláin, tudományos intézeteiben szerezték meg szakképzettségüket. Ugyanakkor a Magyarországon végzett körülbelül 700 szovjet szakember hazájában hasznosíthatja a nálunk szerzett tapasztalataikat.

Az intézetek közötti közvetlen kapcsolatok kiépülésével az ötvenes évek végén új szakasz kezdődött a magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködésben. A közös munka rugalmasabbá, hatékonyabbá vált, s a kutatás, a fejlesztés területén is kibontakozott a tervszerű munka-megosztás.

Igen hasznosnak bizonyult az akadémiák között 1957-ben megkötött együttműködési egyezmény, amely lehetővé tette, hogy az akadémiák koordinálják a legfontosabb tudományos kutatásaikat, meghatározzák a közös kutatások programját és megadják egymásnak a szükséges tudományos segítséget.

A társadalomtudományok területén kialakult szoros kapcsolatokról szólva az előadó kiemelte: mindkét országnak alapvető érdeke, hogy a világgazdaság gyorsan változó, számunkra gyakran kedvezőtlen hatású folyamatait alakító törvényszerűségeket a társadalomtudományok művelői közös munkával időben feltárják és ezzel a politikai döntéseket kellően megalapozzák.

Pál Lénárd ezután kijelentette: jelentős tudományos és műszaki feladatok megoldását teszi szükségessé — s egyben lehetségessé is — a KGST-tag-

országok úrkutatási és atomenergetikai programjának megvalósítása. A magyar ipar — a szocialista integráció keretében — lehetőségeihez mérten és gazdasági érdekeinek megfelelően az atomenergetikai berendezések gyártásába, szállításába és fejlesztésébe is bekapcsolódik.

Az előadó hangsúlyozta, hogy az együttműködésnek mindig olyan formáit kell keresni, amelyek mindkét ország szükségleteit szolgálják.

Pál Lénárd után Gennagyij Alekszenko, a szovjet-magyar tudományos-műszaki együttműködési állandó albizottság szovjet tagozatának elnöke emelkedett szószárra.

A magyar-szovjet együttműködés legfőbb elve a testvéri segítségnyújtás, az egyenjogúság, a kölcsönös elnyök biztosítása, ezért az kezdetől népeink alapvető érdekeit szolgálja — mondotta. — Tudományos-műszaki kapcsolataink kezdetben dokumentációk cseréjére, szakemberek tapasztalatcseréire szorítottak, később a tudományos és műszaki területen is kialakultak az együttműködés magasabb szintű formái: a szakosítás és a kooperáció, s ma már a komplex program jegyében működnek együtt tudósaink, szakembereink, miközben szoros kapcsolatok épültek ki minisztériumok, vállalatok és intézmények között is.

Jelenleg a Szovjetunió 58 minisztériumának, illetve főhatóságának van közvetlen kapcsolata 15 magyar társmisztériummal, s a két ország több mint 370 tudományos-kutató, illetve tervező-fejlesztő intézete, termelővállalata folytat közös kutatást, együttes műszaki fejlesztést 470 tudományos-műszaki probléma megoldására.

A tudomány és a technika területén kialakult együttműködés fontos tényezője az országaink közötti szoros baráti kapcsolatok erősítésének, s ez mindkét nép javát, boldogulását szolgálja — fejezte be beszédét Gennagyij Alekszenko.

Az ünnepi ülés Marjai József zárszavával, majd az Internacionálé hangjaival ért véget.

Nemzetiségi kultúra a rétsági járásban

Megyénk területén 24 községben élnek nemzetiségek, többségükben a rétsági járás falvaiban, ahol a statisztikai adatok szerint tíz községben szlovák, kettőben német anyanyelvű a lakosság 35—37 százaléka. A járási párt-, állami és társadalmi szervei rendszeresen és tudatosan foglalkoznak helyzetükkel, felemelkedésükkel és kultúrájukkal.

Ez utóbbi volt a témája, a megyei közművelődési bizottság keddi ülésének is, a rétsági járási hivatali elnökhelyettese, dr. Mezőfi János előterjesztésében. Elemzése kiemelte: egyfelől az anyanyelvi műveltség fejlesztése a cél, másrészt pedig a hagyományok feltárása, megőrzése.

A járásban az óvodától kezdve biztosított a nyelvtanítás lehetősége. Keszen, Nézsán, Bánkon és Nógrádon szlovák, Berkenyén német nyelvű óvodai foglalkozások vannak. Az iskolákban minden tanuló számára biztosított az anyanyelv tanítása. Jelenleg a nyelvtanításban részesülők aránya 24 százalék, összesen 742 tanuló. A nemzetiségi tanórák 85,7 százalékát előírt képesítéssel rendelkező tanár tartja. 1977. óta megyei úttörő-olvasótábor szerveznek Rétságon, ahol 20 fős nemzetiségi csoport munkálkodik.

Megyénk közművelődési könyvtáraiban 1973-ban alakult ki a nemzetiségek nyelvén írott könyvekkel való ellátás rendszere, azóta minden érintett községben biztosított az elhelyezés és fejlesztés, 6 ezer 984 kötet áll a nemzetiségi lakosság rendelkezésére. Az állomány gyarapítására évente 45 ezer forint jut és 15—20 ezer forint értékű ajándékkönyvet küld a pozsonyi Akadémiai Könyvkiadó is, így a kötettség az utóbbi két esztendőben 30 százalékkal nőtt. Az irodalom megismertetése, az anyanyelv ápolása érdekében a járás több nemzetiségi könyvtárában nyelvművelő klubokat szerveztek általános iskolások számára. Bevált

formák a nyelvi versenyek, a vetélkedők. Sajnos, a felnőtt lakosság körében még nem folyamatos a nyelvművelő klubok munkája. Jól sikerülnek viszont a nemzetiségi író-olvasó találkozók és ankétok. A hagyományok feltárásában és megőrzésében a felnőttek tették a legfőbbet. A hagyományörző népdalkörök, együttesek közül a legkiemelkedőbb a Börzsöny Vidéki AFESZ nézsai vegyes kórusa; nívódíjat kapott, országosan kiválóan minősült, idén pedig megkapták a Szocialista Kultúráért kitüntetést. Csaknem hasonló szintet ért el a legendás asszonykórus is. Minden évben Nézsán rendezik meg a felnőttkórusok és náptánc-együttesek járási bemutatóját, az utánpótlás nevelése érdekében pedig Nőtincsen járási úttörő nemzetiségi kulturális szemlést tartanak. Jelentős feladat a tárgyi kultúra, az életmód emlékeinek gyűjtése, megőrzése is. Ennek érdekében többek között hon-

ismereti és néprajzi gyűjtőtáborokat szerveztek. A járási művelődési központ mozgófilmek és diárok készítésével törekszik a nemzetiségi lakosság hétköznapijairól és ünnepeiről mind többet megörökíteni. A megyében folyó nemzetiségi közművelődésről évente átfogó képet ad a nemzetiségi napok rendezvénysorozata, idén már 13. alkalommal tartották meg.

A sokrétűnek, alaposnak értékelte előterjesztéshez sokan kapcsolódottak kérdéseikkel, észrevételeikkel. Részt vett az eszmecsere Honti Lászlóné, a Kulturális Minisztérium nemzetiségi osztályának munkatársa is. Második napirendként az 1980-as munkák kulturális hetek megyei tervjavaslatát ismertette Tóth Józsefné, az SZMT titkára, majd a közművelődési bizottság elnöke, Berki Mihály, a megyei tanács elnökhelyettese tájékoztatta a tagokat a két ülés közötti eseményekről.

Ritka nehéz év

Cél: az egymillió 50 ezer tonnás terv teljesítése

A Nógrádi Szénbányák aknaüzemei, az előzetes becslések szerint jelentős, majdnem 45 ezer tonnás adóssággal zárják az 1979-es gazdasági évet. Ritkán adódott ily nehéz esztendő, amikor a ropant erőfeszítések ellenére sem sikeredtek eddig úgy a célkitűzések megvalósulása, miként azt szerették remélni. A mélyművelésű üzemek eredménytelensége legfőképp a mostoha geológiai viszonyokkal függ össze, de mint Szorospatakon, az év elején betervezett, ám azóta is meg nem érkezett berendezések hiánya okozza a termelés lemaradását. S függetlenül attól, hogy a kárpát-polyosai külszíni fejtés próbálja kiegészíteni a lentieket, az év hátralevő részében még

intenzívebb munkára van szükség.

Kányason — a tervtől jelenleg 4680 tonnával maradt el — néhány nap múlva lefogja a 11-es front, így már készülnek az átszerelésre. S amíg ez meg nem valósul, egy munkahelyről érkezik csak a felszínre a szén. Az október huszadika körül várható másik front beindulása után azonban az idén már zavartalan lesz a munka, s várhatóan esztendő végéig több mint ötezer tonnával adnak többet a kányásiak a tervezettnél.

A tiribesi aknaüzem az idén nagyon sok gonddal küszködött. A jelenlegi, kettes telepi front is kedvezőtlen geológiai viszonyok között megy: a széntelep vastagságát is meg-

haladó három vetődés akadályozza a munkát, mivége ott a gépi jövesztést le kellett állítani. De már előkészítés alatt van a hetes ereszkéi egyes telepi frontfejlesztés, amely 130—140 méteres homlokot tud majd tovább haladni. Az aknaüzembeliek úgy tervezik, hogy október közepe táján a munkahelyen megkezdhetik a termelést. Az eddigi jelentős — több mint 19 ezer tonna — lemaradást az ottaniak év végére 15 ezer tonna alá szeretnék csökkenteni. Már csak avégett is, mert új, kéttárcsás maróhengert szeretnek be a frontra, ami, ha a geológiai viszonyok kedvezően alakulnak, megnövelheti a kibányászott szén mennyiségét.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Nógrádiak a BNV-n

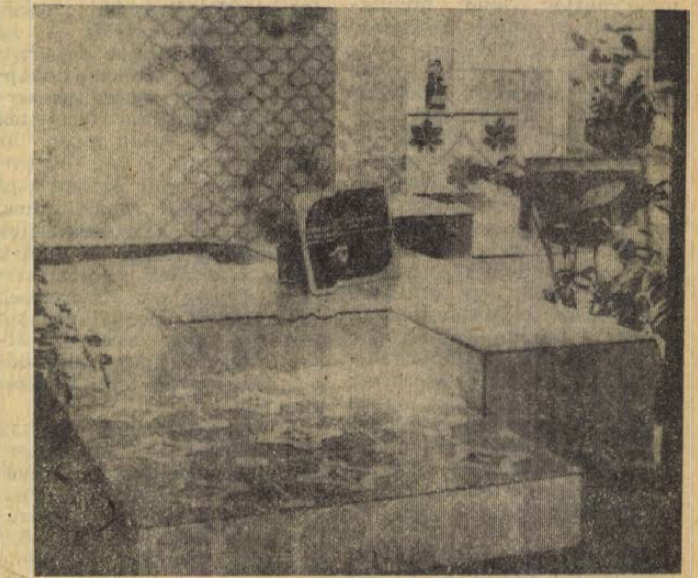
A múlt hét péntekjén megnyílt őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron, a fogyasztási cikkek reprezentatív nemzetközi bemutatóján megyénk gyárai is részt vesznek termékeikkel. Különösképp jeleskedett a ZIM salgótarjáni gyára, amely a 750-es típusú termécsaládjával a vásár nagydíját nyerte el, de díjazott lett a Salgótarjáni Ruhagyár, a Váci Kötöttárugyár és a Romhányi Építési Kerámiagyár készítménye is. Tegnapig már több tízezer látogató, hazai és külföldi győződhetett meg a megyei gyárak jó munkájának eredményességéről. Képeink rövid ismétlőt adnak a BNV-n látottakból.

Akár utcán is hordhatók a Váci Kötöttárugyár melegítői.

A Salgótarjáni Ruhagyár vásári díjas termékei sok látogatót készítettek megállásra.

Romhány — megint a régi! Újabbán sikert sikerre halmoznak korszerű, izléses pádló- és falburkoló csempéikkel.

Szép termékeket állított ki a salgótarjáni öblösüveggyár. Különösen nagy tetszést arattak kézzel festett és szifanyomott mintájú poharak Kulcsár József beszámolója